

Els organismes de l'aigua i la gestió hídrica a Catalunya

En aquest monogràfic de la revista "Espais" sobre "L'aigua a Catalunya", es desenvolupen un seguit de temes diferenciats, però a la vegada íntimament relacionats, tot referint-se per separat a les diferents fases del cicle hidrològic.

L'administració hidràulica catalana, com a tal, té el deure ineludible de vetllar pel control, la bona gestió i l'aprofitament d'aquest recurs natural que inicia el seu camí mitjançant el procés d'evaporació en la superfície dels oceans.

L'objectiu final de la gestió de les aigües és el de satisfer la demanda d'aigua de Catalunya en quantitat i qualitat suficient, respectant el medi ambient, i de la forma més econòmica possible.

Per tal d'assolir aquest objectiu, s'han de conèixer correctament les característiques particulars del cicle hidrològic a Catalunya, és a dir, quines són les singularitats de la meteorologia catalana, quin és el comportament hidrològic de les diferents conques o subconques catalanes, les característiques de la seva torrencialitat, de la seva capacitat de regulació natural, etc., el paper regulador i el funcionament hidrogeològic dels aqüífers que constitueixen el suport geològic de les conques superficials, les conseqüències de les accions antròpiques sobre les característiques funcionals del cicle i, per tant, el control sobre aquelles accions especialment negatives, i el foment de les positives.

Les directrius futures de la política hidràulica catalana han d'incloure cinc àrees d'actuació principal:

- El foment de l'estalvi de l'aigua, evitant-ne el malbaratament per usos poc eficients.
- L'increment de la disponibilitat d'aigua mitjançant una millor regulació natural i artificial dels recursos superficials i subterranis i la reutilització d'aigües residuals, etc.
- El repartiment just de l'aigua disponible.
- La protecció del medi ambient relacionat amb el medi hídric i el sanejament de les aigües contaminades.

Per tal d'assolir aquestes àrees d'actuació amb les màximes garanties d'èxit, cal insistir al màxim en el coneixement i la recerca experimental de la hidrologia del país. En aquest sentit, són prioritàries en les directrius de l'Administració les línies de treball següents:

- 1.- L'estudi, la recerca i la predicció meteorològica.
- 2.- L'obtenció i el tractament de dades hidrològiques de qualitat.
- 3.- La creació d'un banc de dades hidrològiques públiques, adaptat a sistemes d'informació geogràfica, que permeti una fàcil disponibilitat i publicitat de les dades per als particulars i per a la mateixa Administració.
- 4.- L'estudi i la recerca hidrològica i hidrogeològica.
- 5.- L'estudi del comportament hidrològic, forestal i hidrogeològic de les conques.
- 6.- La delimitació de Domini Públic Hidràulic i de les zones inundables dels rius catalans.
- 7.- La millora de la qualitat de les aigües superficials i subterranies, recuperant-les per al seu ús, i per a la millora del medi ambient.
- 8.- La modelització de la gestió hídrica de les conques i els seus aqüífers per tal d'arribar a un adient ús coordinat de les aigües

subterranies, superficials i residuals, i incrementar al màxim la disponibilitat d'aigua.

- 9.- L'estalvi d'aigua en els abastaments, la indústria i els regs (millora de xarxes de distribució urbana, millora de les eficiències de reg, programes d'estalvi hídric industrial, etc.).
- 10.- L'estudi continuat de l'evolució de la demanda partint de les prediccions del desenvolupament socioeconòmic de Catalunya.
- 11.- La creació de programes d'obres hidràuliques racionals de regulació, distribució i protecció, conseqüència dels estudis previs i dels resultats de les modelitzacions.
- 12.- La modernització de la Guarderia de Domini Públic Hidràulic.

Totes aquestes línies d'actuació s'han d'entendre dins un programa, el "Pla hidrològic Integral", que consideri tots els recursos i les reserves hídriques catalanes, independentment que siguin de les conques internes o de la part catalana de la conca de l'Ebre.

La reforma de l'administració hidràulica catalana, integrant-la en una agència única, s'ha posat en marxa de tal manera que permetrà assolir els objectius descrits, mitjançant criteris d'eficàcia, de multidisciplinarietat i de participació social. Estic segur que, en la mesura que les disponibilitats econòmiques de l'Administració ho permetin, aquests programes de treball, convenientment desenvolupats, es duran a terme i contribuïran, en un futur no gaire llunyà, a la modernització de Catalunya.

Jordi-Joan Rosell i Selvas

Director general de Política Hidràulica
Departament de Política Territorial
i Obres Públiques